Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

4 päivänä lokakuuta 2024*

Ennakkoratkaisupyyntö – Yhteinen kauppapolitiikka – Kansainväliset sopimukset – Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Marokon kuningaskunnan välisestä assosioinnista tehty Euro–Välimeri-sopimus – Euro–Välimeri-sopimuksen pöytäkirjojen N:o 1 ja N:o 4 muuttaminen – Asetus (EU) N:o 1169/2011 – 9 artikla – 26 artiklan 2 kohta – Täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 543/2011 – 3 artiklan 1 ja 2 kohta – 5 artiklan 1 ja 2 kohta – 8 artikla – 15 artiklan 1 ja 4 kohta – Liite I – Liite IV – Asetus (EU) N:o 1308/2013 – 76 artikla – Elintarviketietojen antaminen kuluttajille – Elintarvikkeen alkuperämaan tai lähtöpaikan pakollinen ilmoittaminen – Länsi-Saharassa korjatut hedelmät ja vihannekset – Jäsenvaltiolle esitetty vaatimus kieltää yksipuolisesti näiden tuotteiden tuominen sen alueelle – Länsi-Saharan pakollinen ilmoittaminen Länsi-Saharan alueella korjattujen tomaattien ja melonien lähtöpaikaksi

Asiassa C-399/22,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Conseil d'État (ylin hallintotuomioistuin, Ranska) on esittänyt 9.6.2022 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 15.6.2022, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Confédération paysanne

vastaan

Ministre de l'Agriculture et de la Souveraineté alimentaire ja

Ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et numérique,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti K. Lenaerts, varapresidentti L. Bay Larsen, jaostojen puheenjohtajat A. Arabadjiev, C. Lycourgos, E. Regan, Z. Csehi ja O. Spineanu-Matei sekä tuomarit S. Rodin, I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Jääskinen (esittelevä tuomari), M. L. Arastey Sahún ja M. Gavalec,

julkisasiamies: T. Ćapeta,

kirjaaja: hallintovirkamies M. Krausenböck,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä sekä 24.10.2023 pidetyssä istunnossa esitetyn,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Confédération paysanne, edustajanaan G. Devers, avocat,

– Ranskan hallitus, asiamiehinään G. Bain, J.-L. Carré, B. Herbaut, T. Stéhelin ja B. Travard,

– Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään F. Naert ja V. Piessevaux,

– Euroopan komissio, asiamiehinään A. Bouquet, D. Calleja Crespo, F. Clotuche-Duvieusart ja M. Konstantinidis,

kuultuaan julkisasiamiehen 24.10.2023 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee elintarviketietojen antamisesta kuluttajille, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 1924/2006 ja (EY) N:o 1925/2006 muuttamisesta sekä komission direktiivin 87/250/ETY, neuvoston direktiivin 90/496/ETY, komission direktiivin 1999/10/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/13/EY, komission direktiivien 2002/67/EY ja 2008/5/EY sekä komission asetuksen (EY) N:o 608/2004 kumoamisesta 25.10.2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1169/2011 (EUVL 2011, L 304, s. 18) ja etenkin sen 9 ja 26 artiklan, maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 922/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 (EUVL 2013, L 347, s. 671) ja etenkin sen 76 artiklan, neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan osalta 7.6.2011 annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 543/2011 (EUVL 2011, L 157, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 21.6.2013 annetulla komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 594/2013 (EUVL 2013, L 170, s. 43) (jäljempänä täytäntöönpanoasetus N:o 543/2011), unionin tullikoodeksista 9.10.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 (EUVL 2013, L 269, s. 1; jäljempänä unionin tullikoodeksi) ja Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Marokon kuningaskunnan välistä assosiointia koskevan Euro–Välimeri-sopimuksen pöytäkirjojen N:o 1 ja N:o 4 muuttamisesta Euroopan unionin ja Marokon kuningaskunnan välillä kirjeenvaihtona tehdyn sopimuksen tekemisestä 28.1.2019 annetun neuvoston päätöksen (EU) 2019/217 (EUVL 2019, L 34, s. 1) tulkintaa sekä kyseisen päätöksen pätevyyttä SEU 3 artiklan 5 kohdan, SEU 21 artiklan ja San Fransiscossa 26.6.1945 allekirjoitetun Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan 1 artiklan kannalta.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä Confédération paysanne, joka on ranskalainen maatalousalan ammattijärjestö, ja toisaalta ministre de l'Agriculture et de la Souveraineté alimentaire (maatalous- ja elintarvikeomavaraisuusministeri, Ranska) ja ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et numérique (talouden, valtionvarojen ja teollisen ja digitaalisen omavaraisuuden ministeri, Ranska) ja jossa on kyse sellaisen implisiittisen päätöksen laillisuudesta, jolla viimeksi mainitut ovat hylänneet Confédération

paysannen vaatimuksen sellaisen päätöksen antamiseksi, jolla kielletään Länsi-Saharan alueella korjattujen kirsikkatomaattien ja Charentais-verkkomelonien (jäljempänä pääasiassa kyseessä olevat tuotteet) tuonti.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Täytäntöönpanoasetus N:o 543/2011

3 Täytäntöönpanoasetuksen N:o 543/2011 johdanto-osan 4, 8, 12 ja 16 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(4) [Maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä 22.10.2007 annetun neuvoston a]setuksen (EY) N:o 1234/2007 [(yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) (EUVL 2007, L 299, s. 1)] 113 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdan mukaan [Euroopan] komissio voi säätää hedelmien ja vihannesten sekä hedelmä- ja vihannesjalosteiden kaupan pitämisen vaatimuksista. Mainitun asetuksen 113 a artiklan 1 kohdan mukaan hedelmiä ja vihanneksia, jotka on tarkoitettu myytäviksi tuoreena kuluttajalle, voidaan pitää kaupan ainoastaan, jos ne ovat terveitä, puhtaita ja laadultaan kauppakelpoisia ja jos alkuperämaa on ilmoitettu. Kyseisen säännöksen soveltamisen yhdenmukaistamiseksi olisi säädettävä yksityiskohtaisesti kaikkia tuoreita hedelmiä ja vihanneksia koskevista kaupan pitämisen yleisvaatimuksista.

– –

(8) Kaupan pitämisen vaatimusten mukaisten merkintöjen olisi oltava selvästi näkyvillä pakkauksessa ja/tai etiketissä. Vaatimuksissa edellytettyjen tietojen olisi petosten ja kuluttajien harhaanjohtamisen estämiseksi oltava kuluttajien saatavilla ennen ostoa erityisesti etämyynnissä, jossa kokemusten mukaan esiintyy petosriskejä ja vaatimusten avulla varmistettavan kuluttajansuojan kiertämistä.

– –

(12) Kunkin jäsenvaltion olisi nimettävä tarkastusviranomaiset, jotka vastaavat vaatimustenmukaisuustarkastusten tekemisestä kussakin kaupan pitämisen vaiheessa. Jonkin näistä viranomaisista olisi oltava vastuussa muiden nimettyjen viranomaisten välisestä yhteydenpidosta ja koordinoinnista.

– –

(16) Hedelmien ja vihannesten kolmansista maista tulevan tuonnin olisi oltava kaupan pitämisen vaatimusten tai muiden niitä vastaavien vaatimusten mukaista. Näiden tavaroiden vaatimustenmukaisuus on sen vuoksi tarkastettava ennen niiden tuomista [Euroopan] unionin tullialueelle, lukuun ottamatta sellaisia pieniä eriä, joiden vaatimustenvastaisuusriskin tarkastusviranomaiset arvioivat vähäiseksi. Eräiden kolmansien maiden, joissa vaatimustenmukaisuus voidaan taata tyydyttävällä tavalla,

tarkastusviranomaisten voidaan sallia tehdä tarkastus ennen vientiä. Tätä mahdollisuutta käytettäessä jäsenvaltioiden olisi tarkastettava säännöllisesti kolmansien maiden tarkastusviranomaisten ennen vientiä tekemien tarkastusten tehokkuus ja laatu.”

4 Kyseisen täytäntöönpanoasetuksen 3 artiklassa, jonka otsikko on ”Kaupan pitämisen vaatimukset; tuotteiden haltijat”, säädetään seuraavaa:

”1. Asetuksen (EY) N:o 1234/2007 113 a artiklan 1 kohdan vaatimuksia pidetään kaupan pitämisen yleisvaatimuksina. Kaupan pitämisen yleisvaatimuksia koskevat yksityiskohtaiset tiedot esitetään tämän asetuksen liitteessä I olevassa A osassa.

Hedelmien ja vihannesten, joihin ei sovelleta kaupan pitämisen erityisvaatimuksia, on oltava kaupan pitämisen yleisvaatimusten mukaisia. – –

2. Asetuksen (EY) N:o 1234/2007 113 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetut kaupan pitämisen erityisvaatimukset esitetään tämän asetuksen liitteessä I olevassa B osassa seuraavien tuotteiden osalta:

– –

j) tomaatit.

– –”

5 Täytäntöönpanoasetuksen N:o 543/2011 5 artiklan, jonka otsikko on ”Merkinnät”, 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Tässä luvussa edellytetyt merkinnät on tehtävä selvin ja näkyvin kirjaimin pakkauksen yhdelle sivulle joko suoraan pakkaukseen pysyvästi painettuina tai etikettiin, joka on erottamaton osa pakkausta tai joka on kiinnitetty pakkaukseen.

2. Irtotavarana toimitettavien, suoraan kuljetusvälineeseen lastattavien tavaroiden osalta 1 kohdassa tarkoitetut merkinnät on tehtävä tavaran saateasiakirjaan tai lomakkeeseen, joka on sijoitettu näkyvälle paikalle kuljetusvälineen sisäpuolelle.”

6 Täytäntöönpanoasetuksen N:o 543/2011 II osastossa on II luku, jonka otsikko on ”Kaupan pitämisen vaatimusten mukaisuuden tarkastaminen” ja johon sisältyy täytäntöönpanoasetuksen 8 artikla, jonka otsikko on ”Soveltamisala” ja jossa säädetään seuraavaa:

”Tässä luvussa vahvistetaan säännöt vaatimustenmukaisuustarkastuksille, jotka ovat hedelmille ja vihanneksille kaikissa kaupan pitämisen vaiheessa tehtäviä tarkastuksia sen varmistamiseksi, että tuotteet ovat kaupan pitämisen vaatimusten sekä tämän osaston muiden säännösten ja asetuksen (EY) N:o 1234/2007 113 ja 113 a artiklan mukaisia.”

7 Täytäntöönpanoasetuksen N:o 543/2011 15 artiklan, jonka otsikko on ”Kolmansien maiden ennen unioniin tuontia tekemien vaatimustenmukaisuustarkastusten hyväksyminen”, 1 ja 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Komissio voi kolmannen maan pyynnöstä hyväksyä asetuksen (EY) N:o 1234/2007 195 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen kyseisen

kolmannen maan ennen unioniin tuontia tekemät kaupan pitämisen erityisvaatimusten mukaisuutta koskevat tarkastukset.

– –

4. Liitteessä IV esitetään niiden kolmansien maiden luettelo, joiden vaatimustenmukaisuustarkastukset on hyväksytty tämän artiklan mukaisesti, ja asianomaiset tuotteet.

– –”

8 Kyseisen täytäntöönpanoasetuksen 17 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä ja viidennessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Kun tavaroiden on todettu olevan vaatimusten vastaisia, tarkastusviranomaisen on annettava toimijalle tai tämän edustajalle vaatimustenvastaisuusilmoitus. Tavaroita, joille on annettu vaatimustenvastaisuusilmoitus, ei voida siirtää ilman vaatimustenvastaisuusilmoituksen antaneen tarkastusviranomaisen lupaa. Luvan edellytykseksi voidaan asettaa mainitun tarkastusviranomaisen vahvistamien edellytysten noudattaminen.

– –

Jos tavaroita ei voida saattaa vaatimustenmukaisiksi eikä käyttää eläinten ravinnoksi, teolliseen jalostukseen tai muuhun tarkoitukseen kuin elintarvikkeeksi, tarkastusviranomainen voi tarvittaessa määrätä toimijan toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että asianomaisia tavaroita ei pidetä kaupan. Toimijoiden on annettava jäsenvaltioiden tämän kohdan soveltamisen kannalta välttämättömiksi katsomat tiedot.”

9 Täytäntöönpanoasetuksen N:o 543/2011 18 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltion, jossa kolmannesta maasta tulevan tavaraerän vapaaseen liikkeeseen luovutus kielletään kaupan pitämisen vaatimusten noudattamatta jättämisen vuoksi, on ilmoitettava siitä viipymättä komissiolle, jäsenvaltioille, joita asia saattaa koskea, asianomaiselle kolmannelle maalle ja liitteessä IV luetelluille kolmansille maille.”

10 Täytäntöönpanoasetuksen N:o 543/2011 liitteessä I, joka koskee täytäntöönpanoasetuksen 3 artiklassa tarkoitettuja kaupan pitämisen vaatimuksia, olevan A osan 4 kohdassa mainitaan kaupan pitämisen yleisvaatimuksena tuotteen alkuperän merkitseminen ja erityisesti tuotteen alkuperämaan koko nimen merkitseminen. Kyseisen täytäntöönpanoasetuksen liitteessä I olevan B osan 10 osaan sisältyvän tomaattien kaupan pitämisen vaatimuksen mukaan kunkin pakkauksen samalla sivulla on oltava selvin, pysyvin ja pakkauksen ulkopuolelle näkyvin kirjaimin merkinnät, jotka koskevat alkuperämaata ja vapaavalintaisesti tuotantoaluetta.

11 Marokko mainitaan täytäntöönpanoasetuksen N:o 543/2011 liitteessä IV kolmantena maana, joiden vaatimustenmukaisuustarkastukset on hyväksytty 15 artiklan nojalla tuotteiden ”Tuoreet hedelmät ja vihannekset” osalta.

Asetus N:o 1169/2011

12 Asetuksen N:o 1169/2011 1 artiklan 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tätä asetusta sovelletaan rajoittamatta merkintävaatimuksia, joista säädetään tiettyihin elintarvikkeisiin sovellettavissa unionin erityissäännöksissä.”

13 Kyseisen asetuksen 9 artiklan, jonka otsikko on ”Luettelo pakollisista tiedoista”, 1 kohdan i alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Seuraavien tietojen ilmoittaminen on pakollista 10–35 artiklan mukaisesti, jollei tähän lukuun sisältyvistä poikkeuksista muuta johdu:

– –

i) alkuperämaa tai lähtöpaikka siten kuin siitä on säädetty 26 artiklassa”.

14 Asetuksen N:o 1169/2011 26 artiklan, jonka otsikko on ”Alkuperämaa tai lähtöpaikka”, 2 kohdan a alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Alkuperämaan tai lähtöpaikan ilmoittaminen on pakollista:

a) jos sen ilmoittamatta jättäminen voisi johtaa kuluttajaa harhaan elintarvikkeen todellisesta alkuperämaasta tai lähtöpaikasta, erityisesti siinä tapauksessa, että elintarvikkeen mukana seuraavista tiedoista tai etiketistä sellaisenaan voisi muuten saada sen käsityksen, että elintarvikkeella on eri alkuperämaa tai lähtöpaikka”.

Unionin tullikoodeksi

15 Unionin tullikoodeksin 59 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Jäljempänä 60 ja 61 artiklassa vahvistetaan säännöt tavaroiden muun kuin etuuskohteluun oikeuttavan alkuperän määrittämiseksi seuraavien soveltamiseksi

– –

c) muut tavaroiden alkuperään liittyvät unionin toimenpiteet.”

16 Unionin tullikoodeksin 60 artiklassa, jonka otsikko on ”Alkuperäaseman saaminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Tietystä maasta tai tietyltä alueelta peräisin olevina tavaroina pidetään kyseisessä maassa tai kyseisellä alueella kokonaan tuotettuja tavaroita.

2. Tavaran, jonka tuottaminen on tapahtunut useammassa kuin yhdessä maassa tai alueella, on katsottava olevan peräisin siitä maasta tai siltä alueelta, jossa sille on suoritettu tähän tarkoitukseen varustetussa yrityksessä viimeinen merkittävä ja taloudellisesti perusteltu jalostus tai käsittely, joka on johtanut uuden tuotteen valmistukseen tai edustaa merkittävää valmistusastetta.”

17 Kyseisen tullikoodeksin 134 artiklassa, jonka otsikko on ”Tullivalvonta”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Unionin tullialueelle tuotavat tavarat ovat saapumishetkestä alkaen tullivalvonnassa ja niille voidaan suorittaa tullitarkastuksia. Niihin sovelletaan tarpeen mukaan kieltoja ja rajoituksia, jotka ovat perusteltuja muun muassa julkisen moraalin, yleisen järjestyksen tai turvallisuuden kannalta, ihmisten, eläinten tai kasvien terveyden ja elämän suojelemiseksi, ympäristön suojelemiseksi, taiteellisten, historiallisten tai arkeologisten kansallisaarteiden suojelemiseksi, teollisoikeuksien tai kaupallisten oikeuksien suojelemiseksi, mukaan luettuina huumausaineiden lähtöaineisiin, tiettyjä teollis- ja tekijänoikeuksia rikkoviin tavaroihin ja käteisvaroihin kohdistuvat tarkastukset, sekä kalakantojen säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden ja kauppapoliittisten toimenpiteiden toteuttamiseksi.

Tavarat ovat tullivalvonnassa niin kauan kuin se on tarpeellista niiden tullioikeudellisen aseman määrittämiseksi, eikä niitä saa siirtää pois tullivalvonnasta ilman tulliviranomaisten lupaa.

Unionitavarat eivät ole tullivalvonnassa sen jälkeen, kun niiden tullioikeudellinen asema on vahvistettu, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 254 artiklan soveltamista.

Muut kuin unionitavarat ovat tullivalvonnassa, kunnes niiden tullioikeudellinen asema muuttuu tai ne viedään unionin tullialueelta taikka hävitetään.”

Asetus N:o 1308/2013

18 Asetuksen N:o 1308/2013 74 artiklassa, jonka otsikko on ”Yleisperiaate”, säädetään seuraavaa:

”Tuotteita, joille on vahvistettu ala- tai tuotekohtaiset kaupan pitämisen vaatimukset tämän jakson mukaisesti, voidaan pitää kaupan unionissa ainoastaan, jos ne täyttävät kyseiset vaatimukset.”

19 Kyseisen asetuksen 75 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Kaupan pitämisen vaatimuksia voidaan soveltaa yhteen tai useampaan seuraavista tuotteista ja aloista:

– –

b) hedelmät ja vihannekset

– –

3. Rajoittamatta [asetuksen N:o 1169/2011] 26 artiklan soveltamista edellä 1 kohdassa tarkoitetut kaupan pitämisen vaatimukset voivat koskea yhtä tai useampaa seuraavista seikoista, jotka on määritelty ala- tai tuotekohtaisesti ja jotka perustuvat kunkin alan ominaispiirteisiin, tarpeeseen säännellä markkinoille saattamista ja tämän artiklan 5 kohdassa määriteltyihin edellytyksiin:

– –

j) maataloustuotannon paikka ja/tai alkuperä siipikarjanlihaa ja levitettäviä rasvoja lukuun ottamatta;

– –”

20 Asetuksen N:o 1308/2013 76 artiklassa, jonka otsikko on ”Hedelmä- ja vihannesalan tuotteiden kaupan pitämistä koskevat lisävaatimukset”, säädetään seuraavaa:

”1. Edellä 75 artiklassa tarkoitettujen kaupan pitämisen vaatimusten lisäksi voidaan hedelmä- ja vihannesalan tuotteita, jotka on tarkoitettu myytäväksi tuoreina kuluttajille, pitää tarvittaessa kaupan ainoastaan, jos ne ovat laadultaan aitoja, virheettömiä ja myyntikelpoisia ja jos alkuperämaa on ilmoitettu.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja kaupan pitämisen vaatimuksia sekä tämän alajakson mukaisesti vahvistettuja hedelmä- ja vihannesalaan sovellettavia kaupan pitämisen vaatimuksia sovelletaan kaikissa kaupan pitämisen vaiheissa, myös tuonnissa ja viennissä, ja ne voivat koskea laatua, luokittelua, painoa, kokoa, pakkaamista, päällysmerkintöjä, varastointia, kuljetusta, tarjontamuotoa ja kaupan pitämistä.

3. Sellaisten hedelmä- ja vihannesalan tuotteiden haltija, joita hyväksytyt kaupan pitämisen vaatimukset koskevat, ei saa pitää kyseisiä tuotteita esillä myyntitarkoituksessa, saattaa niitä myyntiin eikä toimittaa tai pitää niitä kaupan millään tavoin unionissa, elleivät ne ole mainittujen vaatimusten mukaisia, ja haltijan on vastattava siitä, että vaatimuksia noudatetaan.

– –”

21 Kyseisen asetuksen III osassa, jonka otsikko on ”Kolmansien maiden kanssa käytävä kauppa”, olevassa 194 artiklassa, jonka otsikko on ”Suojatoimenpiteet”, säädetään seuraavaa:

”1. Jollei tämän artiklan 3 kohdasta muuta johdu, komissio toteuttaa unioniin suuntautuvan tuonnin vastaiset suojatoimenpiteet [tuontiin sovellettavasta yhteisestä järjestelmästä 26.2.2009 annetun] neuvoston asetu[k]sen (EY) N:o 260/2009 [(EUVL 2009, L 84, s. 1)] ja [tiettyjen kolmansien maiden tuontiin sovellettavasta yhteisestä menettelystä 7.7.2009 annetun neuvoston asetuksen] (EY) N:o 625/2009 [(EUVL 2009, L 185, s. 1)] mukaisesti.

2. Jollei muissa Euroopan parlamentin ja [Euroopan unionin] neuvoston säädöksissä tai neuvoston muissa säädöksissä toisin säädetä, komissio vahvistaa tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti suojatoimenpiteitä sellaista unioniin suuntautuvaa tuontia vastaan, josta määrätään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti tehdyissä kansainvälisissä sopimuksissa.

3. Komissio voi antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla toteutetaan tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä jonkin jäsenvaltion pyynnöstä tai omasta aloitteestaan. – –

Jos komissio saa jäsenvaltiolta tällaisen pyynnön, se tekee asiasta täytäntöönpanosäädöksillä päätöksen viiden työpäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 229 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

Komissio hyväksyy 229 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen asianmukaisesti perustelluissa erittäin kiireellisissä tapauksissa välittömästi sovellettavia täytäntöönpanosäädöksiä.

Vahvistetut toimenpiteet annetaan viipymättä tiedoksi jäsenvaltioille, ja ne tulevat voimaan välittömästi.

4. Komissio voi antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla peruutetaan tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti vahvistetut unionin suojatoimenpiteet tai muuttaa niitä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 229 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Komissio hyväksyy 229 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen asianmukaisesti perustelluissa erittäin kiireellisissä tapauksissa välittömästi sovellettavia täytäntöönpanosäädöksiä.”

Asetus (EU) 2015/478

22 Tuontiin sovellettavasta yhteisestä järjestelmästä 11.3.2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/478 (EUVL 2015, L 83, s. 16; jäljempänä suojatoimenpiteitä koskeva perusasetus) 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tätä asetusta sovelletaan tuotaessa kolmansista maista peräisin olevia tuotteita, lukuun ottamatta:

a) [muiden kuin kahdenvälisten sopimusten, pöytäkirjojen tai muiden järjestelyjen taikka muiden yhteisön erityisten tuontimenettelyjen soveltamisalaan kuuluvien tiettyjen kolmansien maiden tekstiilituotteiden tuontiin sovellettavasta yhteisestä menettelystä 7.3.1994 annetussa neuvoston] asetuksessa (EY) N:o 517/94 [(EYVL 1994, L 67, s. 1)] säädettyjen erityisten tuontimenettelyjen soveltamisalaan kuuluvia tekstiilituotteita;

b) tuotteita, jotka on mainittu [asetuksessa N:o 625/2009].

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen tuotteiden tuonti unioniin on vapaata ja sille ei siis ole asetettu mitään määrällisiä rajoituksia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta V luvun mukaisesti mahdollisesti toteutettavia suojatoimenpiteitä.”

23 Suojatoimenpiteitä koskevan perusasetuksen 15 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Kun tuotetta tuodaan unioniin niin paljon kasvaneissa määrissä ja/tai sellaisin edellytyksin, että se aiheuttaa tai on vaarassa aiheuttaa vakavaa haittaa samanlaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden unionin tuottajille, komissio voi jäsenvaltion pyynnöstä tai omasta aloitteestaan unionin etujen turvaamiseksi:

a) lyhentää niiden 11 artiklan mukaisten valvonta-asiakirjojen voimassaoloaikaa, jotka annetaan tämän toimenpiteen voimaantulon jälkeen;

b) muuttaa kyseisen tuotteen tuontimenettelyä asettamalla sen vapaaseen liikkeeseen luovutuksen edellytykseksi määrittelemiensä yksityiskohtaisten sääntöjen ja rajoitusten mukaan myönnettävän tuontiluvan esittämisen.

Edellä a ja b alakohdassa tarkoitetut toimenpiteet tulevat voimaan välittömästi.

2. [Maailman kauppajärjestön (WTO)] jäsenvaltioiden osalta 1 kohdassa säädetyt toimenpiteet toteutetaan ainoastaan, jos molemmat kyseisen kohdan ensimmäisessä alakohdassa mainituista edellytyksistä täyttyvät.

– –

5. Tässä artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä sovelletaan kaikkiin niiden voimaantulon jälkeen vapaaseen liikkeeseen luovutettuihin tuotteisiin. Ne voidaan rajoittaa koskemaan 17 artiklan mukaisesti yhtä tai useampaa unionin aluetta.

Nämä toimenpiteet eivät kuitenkaan estä unioniin matkalla olevien tuotteiden luovutusta vapaaseen liikkeeseen, jos näiden tuotteiden määräpaikkaa ei voida muuttaa ja jos niiden tuotteiden, joiden vapaaseen liikkeeseen luovutuksen edellytyksenä on 10 ja 11 artiklan nojalla valvonta-asiakirjan esittäminen, mukana tosiasiallisesti seuraa tällainen asiakirja.

6. Jos jäsenvaltio on pyytänyt komission toimenpidettä, komissio tekee päätöksensä 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen tai kiireellisissä tapauksissa 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti viimeistään viiden työpäivän kuluessa pyynnön vastaanottopäivästä.”

24 Suojatoimenpiteitä koskevan perusasetuksen 24 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Tämä asetus ei estä jäsenvaltioita toteuttamasta tai soveltamasta:

a) kieltoja, määrällisiä rajoituksia tai valvontatoimenpiteitä, jotka ovat perusteltuja julkisen moraalin, yleisen järjestyksen tai turvallisuuden kannalta, ihmisten ja eläinten terveyden ja elämän suojelemiseksi, kasvien suojelemiseksi, taiteellisten, historiallisten tai arkeologisten kansallisaarteiden suojelemiseksi taikka teollisen ja kaupallisen omaisuuden suojelemiseksi”.

Päätös 2019/217

25 Päätöksen 2019/217 1 artiklalla hyväksytään unionin puolesta Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Marokon kuningaskunnan välistä assosiointia koskevan Euro–Välimeri-sopimuksen pöytäkirjojen N:o 1 ja N:o 4 muuttamisesta Euroopan unionin ja Marokon kuningaskunnan välillä kirjeenvaihtona tehty sopimus (EUVL 2019, L 34, s. 4; jäljempänä kirjeenvaihtona tehty sopimus).

26 Kirjeenvaihtona tehdyssä sopimuksessa määrätään seuraavaa:

”[Unioni] ja Marokon kuningaskunta ovat sopineet lisäävänsä [Brysselissä 26.2.1996 allekirjoitetun, Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Marokon kuningaskunnan välistä assosiointia koskevan Euro–Välimeri-sopimuksen (EYVL 2000, L 70, s. 2; jäljempänä assosiaatiosopimus)] pöytäkirjan N:o 4 loppuun seuraavan yhteisen julistuksen.

’Yhteinen julistus [assosiaatiosopimuksen] pöytäkirjojen N:o 1 ja N:o 4 soveltamisesta

1. Länsi-Saharasta peräisin oleville tuotteille, joita Marokon kuningaskunnan tulliviranomaiset valvovat, myönnetään samat kauppaetuudet kuin ne, jotka [unioni] myöntää assosiaatiosopimuksen soveltamisalaan kuuluville tuotteille.

2. Pöytäkirjaa N:o 4 sovelletaan soveltuvin osin määriteltäessä 1 kohdassa tarkoitettujen tuotteiden alkuperäasemaa, alkuperäselvitys mukaan luettuna.

3. [Unionin] jäsenvaltioiden tulliviranomaiset ja Marokon kuningaskunnan tulliviranomaiset vastaavat pöytäkirjan N:o 4 soveltamisesta näihin tuotteisiin.’”

Ranskan oikeus

27 Ranskan tullikoodeksin (code des douanes) 23 bis §:ssä säädetään seuraavaa:

”Jollei kansainvälisten sopimusten soveltamisesta muuta johdu, talous- ja valtionvarainministerin, luonnonvaroista vastaavan ministerin ja maatalousministerin, jonka vastuulla on petosten torjunta, yhdessä antamilla päätöksillä voidaan kieltää sellaisten elintarvikkeiden, aineiden ja tuotteiden tuonti – niiden laadusta ja alkuperästä riippumatta –, jotka eivät täytä vastaaviin kotimaisiin elintarvikkeisiin, aineisiin tai tuotteisiin sovellettavia kaupan pitämistä tai myyntiä koskevia lailla tai asetuksella säädettyjä vaatimuksia, tai säännellä sitä.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

28 Confédération paysanne nosti 2.10.2020 Conseil d’État’ssa (ylin hallintotuomioistuin, Ranska), joka on ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin, kanteen, jossa vaaditaan yhtäältä kumoamaan maatalous- ja elintarvikeomavaraisuusministerin ja talouden, valtionvarojen ja teollisen ja digitaalisen omavaraisuuden ministerin implisiittinen päätös, jolla hylätään sen vaatimus sellaisen päätöksen antamiseksi, jolla kielletään Ranskan tullikoodeksin 23 bis §:n nojalla pääasiassa kyseessä olevien tuotteiden tuonti, ja toisaalta velvoittamaan nämä ministerit antamaan kyseinen päätös. Se väittää pääosin, että Länsi-Saharan alue ei kuulu Marokon kuningaskunnan alueeseen ja että merkinnät, joiden mukaan pääasiassa kyseessä olevat tuotteet ovat peräisin Marokosta, ovat siis niiden unionin oikeuden säännösten vastaisia, jotka liittyvät myyntiin saatettujen hedelmien ja vihannesten alkuperää koskevien tietojen antamiseen kuluttajille.

29 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa ensinnäkin, että unionin oikeuden merkityksellisestä säännöstöstä ilmenee, että vaatimusta ilmoittaa tuotteen alkuperämaa tai -alue on lähtökohtaisesti noudatettava jo siitä alkaen, kun kyseinen tuote tuodaan maahan. Se esittää myös, että kyseisessä säännöstössä ei anneta jäsenvaltioille nimenomaisesti toimivaltaa toteuttaa toimenpiteitä, joilla kielletään sellaisten tuotteiden tuonti, jotka eivät ole tämän vaatimuksen mukaisia. Se katsoo kuitenkin, että tällainen toimenpide saattaisi olla perusteltu etenkin siinä tilanteessa, jossa mainitun säännöstön noudattamatta jättäminen on ”hyvin laaja-alaista” siten, että tarkastusten suorittaminen on vaikeaa sen jälkeen, kun asianomaiset tuotteet on kuljetettu eri paikkoihin unionin alueella.

30 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii siis mahdollisuutta tulkita tätä säännöstöä siten, että sen mukaan jäsenvaltio voi toteuttaa kansallisen toimenpiteen, jolla kielletään sellaisten tuotteiden tuonti kolmannesta maasta, joiden merkinnöissä ei ilmoiteta oikein sitä maata tai aluetta, josta ne ovat lähtöisin, kun tämä käytäntö on ”hyvin laaja-alainen”, minkä johdosta näiden tuotteiden tarkastaminen on vaikeaa sen jälkeen, kun ne ovat unionin alueella.

31 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa toiseksi, että unionin tuomioistuin katsoi 21.12.2016 antamallaan tuomiolla neuvosto v. Front Polisario (C-104/16 P, EU:C:2016:973) ja 27.2.2018 antamallaan tuomiolla Western Sahara Campaign UK (C-266/16, EU:C:2018:118), että itsemääräämisoikeuden periaatteesta ja sopimusten suhteellisen vaikutuksen periaatteesta seuraa, ettei Länsi-Saharan alueen voida katsoa kuuluvan assosiaatiosopimuksessa ja siihen perustuvissa sopimuksissa tarkoitettuun Marokon kuningaskunnan alueeseen. Se toteaa kuitenkin, että Marokon kuningaskunta ja unioni ovat näiden tuomioiden antamisen jälkeen

tehneet kirjeenvaihtona sopimuksen, joka on hyväksytty päätöksellä 2019/217. Tämän sopimuksen mukaan unioniin vietyihin, Marokosta peräisin oleviin tuotteisiin sovellettu tullietuuskohtelu ulotetaan koskemaan myös Länsi-Saharasta peräisin olevia tuotteita.

32 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa vielä, että vaikka päätös 2019/217 on kumottu unionin yleisen tuomioistuimen 29.9.2021 antamalla tuomiolla Front Polisario v. neuvosto (T-279/19, EU:T:2021:639), sen vaikutukset on pidetty kuitenkin voimassa siihen saakka, kunnes unionin tuomioistuin antaa tuomion, jolla annetaan ratkaisu komission kyseisestä tuomiosta tekemästä valituksesta. Se esittää näin ollen, että jos jäsenvaltiolla voisi olla oikeus toteuttaa kansallinen toimenpide, jolla kielletään sellaisten tuotteiden tuonti, joiden merkinnöissä ei ilmoiteta oikein sitä maata tai aluetta, josta ne ovat lähtöisin, tulee esiin kysymys yhtäältä siitä, onko kirjeenvaihtona tehtyä sopimusta tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevien tuotteiden alkuperämaa on Marokon kuningaskunta, ja toisaalta siitä, onko Marokon viranomaisilla toimivalta antaa täytäntöönpanoasetuksessa N:o 543/2011 säädetyt vaatimustenmukaisuustodistukset.

33 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo kolmanneksi, että jos tähän kysymykseen vastataan myöntävästi, on pohdittava myös sitä, soveltuuko päätös 2019/217 yhteen SEU 3 artiklan 5 kohdan ja SEU 21 artiklan sekä tapaoikeuteen perustuvan itsemääräämisoikeuden periaatteen kanssa, joka vahvistetaan muun muassa Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan 1 artiklassa.

34 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii neljänneksi, onko niin, että kun otetaan huomioon 21.12.2016 annetussa tuomiossa neuvosto v. Front Polisario (C-104/16 P, EU:C:2016:973) ja 27.2.2018 annetussa tuomiossa Western Sahara Campaign UK (C-266/16, EU:C:2018:118) esitetyt arvioinnit Länsi-Saharan alueen tilanteesta, unionin oikeuden merkityksellistä säännöstöä on tulkittava siten, että kun pääasiassa kyseessä olevia tuotteita tuodaan unionin alueelle ja myydään kuluttajalle, näiden tuotteiden merkinnöissä voidaan ilmoittaa alkuperämaana Marokon kuningaskunta, vai onko niin, että alkuperämaana on ilmoitettava pelkästään Länsi-Saharan alue.

35 Tässä tilanteessa Conseil d'État päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko asetusta N:o 1169/2011, asetusta N:o 1308/2013, [täytäntöönpanoasetusta N:o 543/2011] ja [unionin tullikoodeksia] tulkittava siten, että jäsenvaltiolle annetaan niissä oikeus toteuttaa kansallinen toimenpide, jolla kielletään tietystä maasta lähtöisin olevien sellaisten hedelmien ja vihannesten tuonti, jotka eivät täytä asetuksen N:o 1169/2011 26 artiklan ja asetuksen N:o 1308/2013 76 artiklan mukaisia vaatimuksia, koska niissä ei mainita maata tai aluetta, josta ne todellisuudessa ovat peräisin, erityisesti, kun tämä vaatimusten rikkominen on hyvin laaja-alaista ja kun tuotteiden alkuperä on vaikeasti todettavissa sen jälkeen, kun tuotteet on tuotu unionin alueelle?

2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko [kirjeenvaihtona tehtyä sopimusta], joka hyväksyttiin [päätöksellä 2019/217], tulkittava siten, että kun sovelletaan [asetuksen N:o 1669/2011] 9 ja 26 artiklaa ja [asetuksen N:o 1308/2013] 76 artiklaa, yhtäältä Länsi-Saharan alueella korjattujen hedelmien ja vihannesten alkuperämaa on Marokko ja toisaalta Marokon viranomaisilla on toimivalta antaa [täytäntöönpanoasetuksen N:o 543/2011] mukaiset vaatimustenmukaisuustodistukset Länsi-Saharan alueella korjatuille hedelmille ja vihanneksille?

3) Jos toiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, soveltuuko [päätös 2019/217] yhteen SEU 3 artiklan 5 kohdan ja SEU 21 artiklan sekä kansainväliseen tapaoikeuteen perustuvan itsemääräämisoikeuden periaatteen kanssa, joka vahvistetaan muun muassa Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan 1 artiklassa?

4) Onko [asetuksen N:o 1669/2011] 9 ja 26 artiklaa ja [asetuksen N:o 1308/2011] 76 artiklaa tulkittava siten, että kun Länsi-Saharan alueella korjattuja hedelmiä tai vihanneksia tuodaan unionin alueelle tai myydään kuluttajille, niiden pakkauksissa ei voida ilmoittaa, että tuotteiden alkuperämaa on Marokko, vaan alkuperämaana on ilmoitettava Länsi-Saharan alue?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Alustavat huomautukset

36 Päätös 2019/217 on kumottu unionin yleisen tuomioistuimen 29.9.2021 antamalla tuomiolla Front Polisario v. neuvosto (T-279/19, EU:T:2021:639).

37 Unionin tuomioistuin on tänään antamallaan tuomiolla komissio ja neuvosto v. Front Polisario (C-779/21 P ja C-799/21 P) hylännyt tästä unionin yleisen tuomioistuimen tuomiosta tehdyt valitukset.

38 Kuten tänään annetusta tuomiosta komissio ja neuvosto v. Front Polisario (C-779/21 P ja C-799/21 P) ilmenee, kyseisen päätöksen vaikutukset pidetään voimassa 4.10.2025 saakka. Tästä seuraa, että assosiaatiosopimuksen pöytäkirjoilla N:o 1 ja N:o 4, sellaisina kuin ne ovat muutettuina kirjeenvaihtona tehdyllä sopimuksella, säännellään edelleen kyseiseen päivämäärään saakka pääasiassa kyseessä olevien tuotteiden tuontia unioniin.

39 Päätöksen 2019/217 pätemättömyyden toteaminen ei siis ole vaikuttanut eikä vaikuta tässä vaiheessa edelleenkään näiden tuotteiden tuontiin. On siis tarpeen selvittää vastauksena ensimmäiseen ja neljänteen kysymykseen, mikä alkuperätieto näihin tuotteisiin on lisättävä ja minkä tyyppisen suojatoimenpiteen jäsenvaltio voi toteuttaa, jos ilmenee, että näihin tuotteisiin on järjestelmällisesti lisätty virheellinen alkuperätieto.

Ensimmäinen kysymys

40 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kansallisten tuomioistuinten ja unionin tuomioistuimen välille SEUT 267 artiklalla luodussa yhteistyömenettelyssä unionin tuomioistuimen tehtävänä on antaa kansalliselle tuomioistuimelle hyödyllinen vastaus, jonka perusteella kansallinen tuomioistuin voi ratkaista siinä vireillä olevan asian. Unionin tuomioistuimen on tätä silmällä pitäen tarvittaessa muotoiltava sille esitetyt kysymykset uudelleen. Unionin tuomioistuin saattaa myös joutua ottamaan huomioon sellaisia unionin oikeussääntöjä, joihin kansallinen tuomioistuin ei ole ennakkoratkaisukysymyksessään viitannut. Se, että kansallinen tuomioistuin on muodollisesti esittänyt ennakkoratkaisukysymyksen viittaamalla tiettyihin unionin oikeuden määräyksiin tai säännöksiin, ei nimittäin estä unionin tuomioistuinta esittämästä kansalliselle tuomioistuimelle kaikkia unionin oikeuden tulkintaan liittyviä seikkoja, jotka saattavat olla hyödyllisiä kansallisen tuomioistuimen arvioidessa käsiteltävänään olevaa asiaa, riippumatta siitä, onko kansallinen tuomioistuin kysymyksiä esittäessään viitannut niihin. Unionin tuomioistuimen

on tältä osin poimittava kaikista kansallisen tuomioistuimen esittämistä seikoista ja erityisesti ennakkoratkaisupyynnön perusteluista ne unionin oikeutta koskevat seikat, joita on syytä tulkita, kun otetaan huomioon riidan kohde (tuomio 22.12.2022, Ministre de la Transition écologique ja Premier ministre (Valtion vastuu ilman pilaantumisesta), C-61/21, EU:C:2022:1015, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

41 Nyt käsiteltävässä tapauksessa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämistä selityksistä ilmenee, että Confédération paysanne on pääosin vaatinut maatalous- ja elintarvikeomavaraisuusministeriä ja talouden, valtionvarojen ja teollisen ja digitaalisen omavaraisuuden ministeriä antamaan päätöksen, jolla pääasiassa kyseessä olevien tuotteiden tuonti Länsi-Saharan alueelta kielletään siitä syystä, että näiden tuotteiden merkinnöissä oleva tieto alkuperämaasta on virheellinen. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii siis ensimmäisellä kysymyksellään, sallitaanko unionin oikeudessa ja erityisesti asetuksessa N:o 1169/2011, asetuksessa N:o 1308/2013, täytäntöönpanoasetuksessa N:o 543/2011 ja unionin tullikoodeksissa se, että jäsenvaltio toteuttaa tällaisen toimenpiteen.

42 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 21 kohdassa huomauttanut, tavaroiden tuonti unioniin kuuluu unionin kolmansiin maihin tai kansainvälisiin järjestöihin ylläpitämien kauppasuhteiden alaan, ja näitä kauppasuhteita säännellään SEUT 207 artiklan 1 kohdan mukaan yhteisellä kauppapolitiikalla.

43 SEUT 207 artiklasta ja erityisesti sen 1 kohdan toisesta virkkeestä, jonka mukaan yhteinen kauppapolitiikka on osa ”unionin ulkoista toimintaa”, näet ilmenee, että yhteinen kauppapolitiikka koskee kauppaa kolmansien valtioiden kanssa (ks. vastaavasti tuomio 18.7.2013, Daiichi Sankyo ja Sanofi-Aventis Deutschland, C-414/11, EU:C:2013:520, 50 kohta ja tuomio 22.10.2013, komissio v. neuvosto, C-137/12, EU:C:2013:675, 56 kohta).

44 Koska ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen ensimmäinen kysymys koskee pääasiassa kyseessä olevien tuotteiden tuomista jäsenvaltioon eikä se koske niiden myymisen edellytyksiä, se on tutkittava yhteistä kauppapolitiikkaa sääntelevien unionin oikeuden toimien kannalta tai unionin oikeuden muihin toimiin sisältyviä kauppapolitiikan välineitä koskevien säännösten kannalta.

45 On siis katsottava, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee tällä kysymyksellään unionin tuomioistuimelta lähinnä, onko SEUT 207 artiklaa, suojatoimenpiteitä koskevaa perusasetusta ja asetusta N:o 1308/2013 tulkittava siten, että jäsenvaltio voi niiden nojalla toteuttaa yksipuolisesti toimenpiteen, jolla kielletään sellaisten maataloustuotteiden tuonti, joiden merkinnät ovat järjestelmällisesti alkuperämaan tai -alueen ilmoittamista koskevan unionin lainsäädännön vaatimusten vastaisia.

46 Tältä osin on huomautettava yhtäältä, että SEUT 3 artiklan 1 kohdan e alakohdassa unionille annetaan yksinomainen toimivalta yhteisen kauppapolitiikan alalla. SEUT 207 artiklan 1 kohdan mukaan tämä politiikka perustuu yhtenäisiin periaatteisiin ja sitä harjoitetaan unionin ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.

47 Toisaalta SEUT 2 artiklan 1 kohdan mukaan on niin, että kun perussopimuksissa annetaan unionille yksinomainen toimivalta tietyllä alalla, ainoastaan unioni voi toimia lainsäätäjänä ja antaa oikeudellisesti sitovia oikeudellisia toimia, kun taas jäsenvaltiot voivat toimia lainsäätäjänä ja antaa oikeudellisesti sitovia oikeudellisia toimia tällaisella alalla ainoastaan, jos unioni on valtuuttanut ne siihen, tai unionin toimien täytäntöön panemiseksi.

48 Tästä seuraa, että jäsenvaltiot eivät voi toteuttaa yksipuolisesti toimenpidettä, jolla kielletään tietyn kolmannelta alueelta tai kolmannesta maasta lähtöisin olevien tuotteiden ryhmän tuonti, joka on lisäksi sallittu ja jota säännellään unionin tekemässä kauppasopimuksessa, jollei jäsenvaltioita ole valtuutettu siihen nimenomaisesti unionin oikeudessa.

49 Tältä osin on huomautettava, että suojatoimenpiteitä koskevan perusasetuksen 1 artiklassa säädetään pääosin, että lukuun ottamatta tekstiilituotteita ja tietyistä sellaisista kolmansista maista peräisin olevia tuotteita, joihin Marokon kuningaskunta ja Länsi-Sahara eivät kuulu, kolmansista maista peräisin olevien tuotteiden tuonti unioniin on vapaata eikä sille ole asetettu mitään määrällisiä rajoituksia, ja todetaan vielä, ettei tällä rajoiteta kuitenkaan kyseisen asetuksen V luvun mukaisesti mahdollisesti toteutettavia suojatoimenpiteitä. Suojatoimenpiteitä koskevan perusasetuksen 15 artiklan 1 kohdasta ilmenee, että jos unionin tuottajille saattaa aiheutua vakavaa haittaa, komissio toteuttaa jäsenvaltion pyynnöstä tai omasta aloitteestaan suojatoimenpiteitä.

50 Asetuksen N:o 1308/2013 194 artiklassa, joka on kyseisen asetuksen III osassa, joka koskee kolmansien maiden kanssa käytävää kauppaa, otetaan käyttöön suojajärjestelmä, joka vastaa suojatoimenpiteitä koskevan perusasetuksen 15 artiklasta ilmenevää järjestelmää siltä osin kuin myös se perustuu komission toteuttamiin toimenpiteisiin asetuksen N:o 1308/2013 soveltamisalaan kuuluvia tuotteita unioniin tuotaessa.

51 Suojatoimenpiteitä koskevissa säännöksissä, jotka voidaan toteuttaa kummankin tämän tuomion 49 ja 50 kohdassa mainitun asetuksen mukaisesti, ei siis anneta jäsenvaltiolle mahdollisuutta toteuttaa yksipuolisesti toimenpidettä, jolla kielletään tietty tuotteiden tuonti unioniin.

52 Suojatoimenpiteitä koskevan perusasetuksen 24 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tosin säädetään, että kyseinen asetus ei estä jäsenvaltioita toteuttamasta tai soveltamasta ”kieltoja, määrällisiä rajoituksia tai valvontatoimenpiteitä, jotka ovat perusteltuja julkisen moraalin, yleisen järjestyksen tai yleisen turvallisuuden kannalta, ihmisten, eläinten tai kasvien terveyden ja elämän suojelemiseksi, taiteellisten, historiallisten tai arkeologisten kansallisaarteiden suojelemiseksi taikka teollisen ja kaupallisen omaisuuden suojelemiseksi”. Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 40 kohdassa pääosin huomauttanut, kyseisessä säännöksessä annetaan syistä, jotka ovat verrattavissa SEUT 36 artiklassa tarkoitettuihin syihin sisäisten yhtenäismarkkinoiden osalta (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 30.5.2002, Expo Casa Manta, C-296/00, EU:C:2002:316, 34 kohta), mahdollisuus puuttua suojatoimenpiteitä koskevan perusasetuksen 1 artiklan 2 kohdassa säädettyyn unioniin tuonnin vapauteen.

53 Kuten kyseisen asetuksen 24 artiklan 2 kohdan a alakohdan sanamuodostakin ilmenee, tämä säännös ei kuitenkaan estä soveltamasta unionin oikeuden muita merkityksellisiä säännöksiä. Pääasian kaltaisessa tapauksessa, joka koskee maataloustuotteiden tuontia, näihin muihin merkityksellisiin säännöksiin kuuluu muun muassa asetuksen N:o 1308/2013 194 artikla, jossa varataan – kuten tämän tuomion 50 kohdassa on huomautettu – komissiolle toimivalta toteuttaa suojatoimenpiteitä asetuksen N:o 1308/2013 soveltamisalaan kuuluvia tuotteita unioniin tuotaessa. Suojatoimenpiteitä koskevan perusasetuksen 24 artiklan 2 kohdan a alakohtaa ei siis voida ymmärtää siten, että siinä valtuutetaan jäsenvaltiot toteuttamaan yksipuolisesti suojatoimenpiteitä maataloustuotteiden tuonnissa.

54 Pääasiassa kyseessä olevien tuotteiden tuonnin yleisesti kieltävällä toimenpiteellä, jonka Confédération paysanne vaatii Ranskan tasavallan toteuttamaan nyt käsiteltävässä tapauksessa, pyritään Confédération paysannen mukaan takaamaan niiden unionin oikeuden säännösten

noudattaminen, jotka liittyvät myyntiin saatettujen hedelmien ja vihannesten alkuperää koskevien tietojen antamiseen kuluttajille. Tilanteessa, jossa viejät jättävät yleisesti noudattamatta näitä säännöksiä, on kuitenkin komission eikä jäsenvaltion tehtävänä puuttua asiaan assosiaatiosopimuksessa määrätyillä yhteistyömekanismeilla vahvistetuissa puitteissa.

55 Edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että SEUT 207 artiklaa, suojatoimenpiteitä koskevaa perusasetusta ja asetusta N:o 1308/2013 on tulkittava siten, että jäsenvaltio ei voi niiden nojalla toteuttaa yksipuolisesti toimenpidettä, jolla kielletään sellaisten maataloustuotteiden tuonti, joiden merkinnät ovat järjestelmällisesti alkuperämaan tai -alueen ilmoittamista koskevan unionin lainsäädännön vaatimusten vastaisia.

Toinen ja kolmas kysymys

56 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin esittää toisen ja kolmannen kysymyksensä vain sen tilanteen varalta, että unionin tuomioistuin katsoisi, että ensimmäiseen kysymykseen on vastattava myöntävästi.

57 Kuten tämän tuomion 55 kohdassa on päätelty, tähän ensimmäiseen kysymykseen on kuitenkin vastattava kieltävästi.

58 Toiseen ja kolmanteen kysymykseen ei siis ole tarpeen vastata.

Neljäs kysymys

Tutkittavaksi ottaminen

59 Ranskan hallitus ja komissio katsovat lähinnä, että jos ensimmäiseen kysymykseen annettavasta vastauksesta ilmenee, ettei pääasian kantajan vaatiman kaltaisen toimenpiteen toteuttaminen voi olla sopusoinnussa unionin oikeuden kanssa, kysymyksellä siitä, ovatko pääasiassa kyseessä olevat tuotteet todellakin elintarvikkeiden lähtöpaikan ilmoittamista koskevan unionin säännöstön mukaisia, ei ole merkitystä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetun oikeusriidan ratkaisemisen kannalta.

60 Tältä osin on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 267 artiklalla käyttöön otetussa unionin tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten välisessä yhteistyössä yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen unionin tuomioistuimelle esittämillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta. Kun esitetyt kysymykset koskevat unionin oikeuden tulkintaa, unionin tuomioistuimella on näin ollen lähtökohtaisesti velvollisuus antaa ennakkoratkaisu (tuomio 21.3.2023, Mercedes-Benz Group (Estolaitteilla varustettujen ajoneuvojen valmistajien vastuu), C-100/21, EU:C:2023:229, 52 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

61 Tästä seuraa, että unionin oikeutta koskevilla kysymyksillä oletetaan olevan merkitystä asian ratkaisemisen kannalta. Unionin tuomioistuin voi kieltäytyä vastaamasta kansallisen tuomioistuimen esittämään ennakkoratkaisukysymykseen vain, jos on ilmeistä, että unionin oikeussäännön tulkitsemisella, jota kansallinen tuomioistuin on pyytänyt, ei ole mitään yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän asian tosiseikkoihin tai kohteeseen tai jos kyseinen

ongelma on luonteeltaan hypoteettinen taikka unionin tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyihin kysymyksiin (tuomio 21.3.2023, Mercedes-Benz Group (Estolaitteella varustettujen ajoneuvojen valmistajien vastuu), C-100/21, EU:C:2023:229, 53 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

62 Nyt käsiteltävässä asiassa ensimmäinen kysymys koskee vain pääasiassa kyseessä olevien tuotteiden tuontia, mutta neljäs kysymys koskee sitä vastoin sekä sitä vaihetta, jossa nämä tuotteet tuodaan maahan, että sitä vaihetta, jossa ne myydään kuluttajille. Confédération paysanne mainitsee kirjallisissa huomautuksissaan lisäksi useaan otteeseen tarpeen ilmoittaa oikein pääasiassa kyseessä olevien tuotteiden alkuperä niiden kaupan pitämistä varten.

63 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa siis, että pääasian kanteessa esitettyihin kanneperusteisiin vastaamiseksi on selvitettävä, onko pääasiassa kyseessä olevien tuotteiden pakkauksessa mainittava alkuperämaana Länsi-Saharan alue eikä Marokon kuningaskunnan alue sekä näitä tuotteita maahan tuotaessa että niitä kaupan pidettäessä.

64 Edellä esitetystä seuraa, että neljäs kysymys koskee sellaisten unionin oikeuden säännösten tulkintaa, joilla on yhteys pääasian kohteeseen. Tässä tilanteessa tätä kysymystä on pidettävä tämän tuomion 60 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla merkityksellisenä.

65 Neljäs kysymys voidaan siis ottaa tutkittavaksi.

Asiakysymys

66 Tämän tuomion 40 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee pääosin, että jotta ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle voidaan antaa hyödyllinen vastaus, jonka perusteella se voi ratkaista siinä vireillä olevan asian, unionin tuomioistuimen on tarvittaessa muotoiltava sille esitetyt kysymykset uudelleen ja otettava mahdollisesti huomioon sellaisia unionin oikeussääntöjä, joihin kansallinen tuomioistuin ei ole kysymyksessään viitannut.

67 Nyt käsiteltävässä asiassa neljäs kysymys koskee asetuksen N:o 1169/2011 9 ja 26 artiklan sekä asetuksen N:o 1308/2013 76 artiklan tulkintaa; näissä säännöksissä säädetään erityisesti asianomaisten elintarvikkeiden lähtöpaikan ilmoittamista koskevista velvollisuuksista.

68 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee tältä osin, että pääasiassa kyseessä olevat tuotteet ovat vihanneksia ja hedelmiä. Yhtäältä asetuksen N:o 1169/2011 1 artiklan 4 kohdasta ilmenee kuitenkin, että kyseistä asetusta sovelletaan rajoittamatta merkintävaatimuksia, joista säädetään tiettyihin elintarvikkeisiin sovellettavissa unionin erityissäännöksissä, mikä vahvistetaan pääosin kyseisen asetuksen 26 artiklan 1 kohdassa. Toisaalta asetuksen N:o 1308/2013 75 artiklan 1 kohdan b alakohdassa, luettuna yhdessä kyseisen asetuksen 75 artiklan 3 kohdan j alakohdan kanssa, todetaan, että hedelmiin ja vihanneksiin sovellettavat kaupan pitämisen vaatimukset voivat koskea niiden alkuperää, kun taas kyseisen asetuksen 76 artiklassa täsmennetään, että loppukuluttajalle tarkoitettuja tuoreita hedelmiä ja vihanneksia voidaan pitää kaupan ainoastaan, jos niiden alkuperämaa on ilmoitettu, ja näitä vaatimuksia sovelletaan kaikissa kaupan pitämisen vaiheissa, myös tuonnissa ja viennissä.

69 Lisäksi täytäntöönpanoasetuksen N:o 543/2011 1 artiklan 1 kohdassa vahvistetaan asetuksen N:o 1234/2007, joka on kumottu asetuksella N:o 1308/2013, soveltamissäännöt. Kyseisen täytäntöönpanoasetuksen johdanto-osan neljännessä perustelukappaleessa todetaan, että

hedelmiä ja vihanneksia, jotka on tarkoitettu myytäviksi tuoreena kuluttajalle, voidaan pitää kaupan ainoastaan, jos alkuperämaa on ilmoitettu. Charentais-verkkomeloneihin sovelletaan tarkemmin kyseisen täytäntöönpanoasetuksen liitteessä I olevassa A osassa esitettyjä kaupan pitämisen yleisvaatimuksia, kun taas kirsikkatomaatteihin sovelletaan kyseisen täytäntöönpanoasetuksen liitteessä I olevan B osan 10 osassa esitettyjä kaupan pitämisen erityisvaatimuksia, ja näihin kummankin tyyppisiin kaupan pitämisen vaatimuksiin sisältyy lisäksi vaatimuksia, jotka koskevat vaatimusten piiriin kuuluvien tuotteiden lähtöpaikan ilmoittamista. Edellä esitetystä siis ilmenee, että koska asetuksessa N:o 1308/2013 ja täytäntöönpanoasetuksessa N:o 543/2011 säädetään pääasiassa kyseessä olevien tuotteiden lähtöpaikan ilmoittamista koskevista erityisvaatimuksista, asetus N:o 1169/2011 ei ole merkityksellinen neljänteen kysymykseen vastaamisen kannalta.

70 On siis katsottava, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee neljännellä kysymyksellään lähinnä, onko asetuksen N:o 1308/2013 76 artiklaa, luettuna yhdessä täytäntöönpanoasetuksen N:o 543/2011 3 artiklan 1 kohdan kanssa, tulkittava siten, että kun pääasiassa kyseessä olevia tuotteita tuodaan maahan ja niitä myydään kuluttajalle, niiden merkinnöissä on ilmoitettava niiden alkuperämaana Länsi-Sahara eikä niissä voida mainita niiden alkuperämaana Marokon kuningaskuntaa.

71 Ensimmäiseksi on todettava, että – kuten tämän tuomion 68 ja 69 kohdasta ilmenee – pääasiassa kyseessä olevien tuotteiden kannalta merkityksellisissä kaupan pitämisen vaatimuksissa säädetään, että kaikissa kaupan pitämisen vaiheissa, myös tuonnissa ja viennissä, niiden alkuperämaan ilmoittaminen on pakollista.

72 Täytäntöönpanoasetuksen N:o 543/2011 johdanto-osan kahdeksannessa perustelukappaleessa, jonka valossa kyseisen täytäntöönpanoasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädettyjä vaatimuksia on luettava, todetaan lähinnä, että kaupan pitämisen vaatimusten mukaisten merkintöjen on oltava selvästi näkyvillä asianomaisten tuotteiden pakkauksessa ja/tai etiketissä etenkin kuluttajien harhaanjohtamisen estämiseksi.

73 Edellä esitetystä ilmenee, että pääasiassa kyseessä olevien kaltaisissa tuotteissa välttämättä oltava tieto alkuperämaasta ei saa olla harhaanjohtava (ks. analogisesti tuomio 12.11.2019, Organisation juive européenne ja Vignoble Psagot, C-363/18, EU:C:2019:954, 25 kohta).

74 Toiseksi on huomautettava, että unionin tuomioistuin on jo katsonut asetuksen N:o 1308/2013 osalta, että kyseisen asetuksen 76 artiklassa tarkoitettu käsite ”alkuperämaa” on määriteltävä myös viittaamalla unionin tullikoodeksiin (ks. vastaavasti tuomio 4.9.2019, Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs Frankfurt am Main, C-686/17, EU:C:2019:659, 46 kohta).

75 Tullikoodeksin 59 artiklan c alakohdan mukaan näet tullikoodeksin 60 ja 61 artiklassa vahvistettuja sääntöjä tavaroiden muun kuin etuuskohteluun oikeuttavan alkuperän määrittämiseksi sovelletaan muihin tavaroiden alkuperään liittyviin unionin toimenpiteisiin, kuten asetuksen N:o 1308/2013 76 artiklaan ja täytäntöönpanoasetuksen N:o 543/2011 3 artiklan 1 kohtaan.

76 Tästä seuraa, että käsite ”alkuperämaa”, joka sisältyy sekä täytäntöönpanoasetuksen N:o 543/2011 liitteessä I olevan A osan 4 kohtaan siltä osin kuin on kyse muun muassa Charentais-verkkomeloneista että samassa liitteessä olevan B osan 10 osan VI jaksoon siltä osin

kuin on kyse muun muassa kirsikkatomaateista, on määriteltävä viittaamalla unionin tullikoodeksiin (ks. analogisesti tuomio 4.9.2019, Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs Frankfurt am Main, C-686/17, EU:C:2019:659, 50 kohta).

77 Unionin tullikoodeksin 60 artiklassa säädetään tältä osin, että tietystä ”maasta” tai tietyltä ”alueelta” peräisin olevina tavaroina on pidettävä tavaroita, jotka on kokonaan tuotettu kyseisessä maassa tai kyseisellä alueella tai joille on suoritettu kyseisessä maassa tai kyseisellä alueella viimeinen merkittävä jalostus tai käsittely.

78 Pääasiassa kyseessä olevien tuotteiden alkuperämaa on siis maa, jossa ne on korjattu, tai alue, jolla ne on korjattu.

79 Ilmaisusta ”maa” on todettava aluksi yhtäältä, että sitä käytetään EU-sopimuksessa ja EUT-sopimuksessa useaan otteeseen synonyyminä termille ”valtio”. Unionin oikeuden johdonmukaisen tulkinnan varmistamiseksi tällä termillä on näin ollen katsottava olevan sama merkitys unionin tullikoodeksissa, asetuksessa N:o 1308/2013 ja täytäntöönpanoasetuksessa N:o 543/2011 (ks. analogisesti tuomio 12.11.2019, Organisation juive européenne ja Vignoble Psagot, C-363/18, EU:C:2019:954, 28 kohta).

80 Tämän jälkeen on todettava käsitteestä ”valtio”, että se on ymmärrettävä siten, että sillä tarkoitetaan suvereenia yksikköä, joka käyttää maantieteellisten rajojensa sisäpuolella täysimääräisesti kansainvälisessä oikeudessa tunnustettua toimivaltaa (tuomio 12.11.2019, Organisation juive européenne ja Vignoble Psagot, C-363/18, EU:C:2019:954, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

81 Termistä ”alue” on todettava lopuksi, että unionin tullikoodeksin 60 artiklassa olevasta vaihtoehdon käsittävästä sanamuodosta seuraa, että kyseisellä termillä tarkoitetaan muita yksiköitä kuin ”maita” ja tämän seurauksena muita yksiköitä kuin ”valtioita” (tuomio 12.11.2019, Organisation juive européenne ja Vignoble Psagot, C-363/18, EU:C:2019:954, 30 kohta).

82 Kuten unionin tuomioistuin on jo huomauttanut, tällaisiin yksiköihin kuuluu muun muassa maantieteellisiä alueita, jotka tosin kuuluvat jonkin valtion lainkäyttövallan alaisuuteen tai ovat kansainvälisesti sen vastuulla mutta joilla on kuitenkin kansainvälisen oikeuden perusteella oma ja kyseisestä valtiosta erillinen asema (ks. vastaavasti tuomio 27.2.2018, Western Sahara Campaign UK, C-266/16, EU:C:2018:118, 62–64 kohta ja tuomio 12.11.2019, Organisation juive européenne ja Vignoble Psagot, C-363/18, EU:C:2019:954, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

83 Edellä esitetystä seuraa, että kun otetaan huomioon unionin tullikoodeksin 60 artikla, yhtäältä täytäntöönpanoasetuksen N:o 543/2011 liitteessä I olevassa A osassa säädettyihin kaupan pitämisen yleisvaatimuksiin ja kyseisessä liitteessä olevan B osan 10 osaan sisältyviin kaupan pitämisen erityisvaatimuksiin sekä toisaalta asetuksen N:o 1308/2013 76 artiklan 1 kohtaan perustuvaa velvollisuutta ilmoittaa pääasiassa kyseessä olevien tuotteiden alkuperämaa sovelletaan paitsi tietystä ”maasta”, sellaisena kuin se ymmärretään tämän tuomion 79 ja 80 kohdassa, peräisiin oleviin tuotteisiin myös tietyltä ”alueelta”, sellaisena kuin sitä tarkoitetaan tämän tuomion 81 ja 82 kohdassa, peräisiin oleviin tuotteisiin.

84 Kolmanneksi on todettava, että ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee nyt käsiteltävässä asiassa, että pääasiassa kyseessä olevat tuotteet on korjattu Länsi-Saharan alueella.

85 Länsi-Saharan alue on kuitenkin Marokon kuningaskunnan alueesta erillinen alue (tuomio 21.12.2016, neuvosto v. Front Polisario, C-104/16 P, EU:C:2016:973, 92 kohta ja tuomio 27.2.2018, Western Sahara Campaign UK, C-266/16, EU:C:2018:118, 62 kohta).

86 Unionin tullilainsäädännön alalla sovellettavan, tavaroiden ulkomaankauppaa koskevien Euroopan tilastojen maa- ja alueluokituksesta ja muiden yritystilastojen maantieteellisestä jaottelusta 12.10.2020 annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/1470 (EUVL 2020, L 334, s. 2) liitteessä I esitetään lisäksi eri koodit ja nimet Länsi-Saharan ja Marokon kuningaskunnan osalta.

87 Tämän perusteella Länsi-Saharan alueen on katsottava olevan unionin tullikoodeksin 60 artiklassa ja näin ollen asetuksessa N:o 1308/2013 ja täytäntöönpanoasetuksessa N:o 543/2011 tarkoitettu tullialue. Alkuperämaata koskevassa merkinnässä, joka pääasiassa kyseessä olevissa tuotteissa on oltava, voidaan siis ilmoittaa vain Länsi-Sahara sellaisenaan, koska nämä tuotteet on korjattu kyseisellä alueella.

88 Kaikki muut merkinnät olisivat tämän tuomion 73 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla harhaanjohtavia. Ne saattaisivat näet johtaa kuluttajia harhaan pääasiassa kyseessä olevien tuotteiden todellisen alkuperän osalta siltä osin kuin näistä merkinnöistä voitaisiin saada se käsitys, että kyseiset tuotteet ovat peräisin muusta paikasta kuin siltä alueelta, jolla ne on korjattu (ks. vastaavasti tuomio 12.11.2019, Organisation juive européenne ja Vignoble Psagot, C-363/18, EU:C:2019:954, 51 kohta).

89 Edellä esitetyn perusteella neljänteen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1308/2013 76 artiklaa, luettuna yhdessä täytäntöönpanoasetuksen N:o 543/2011 3 artiklan 1 kohdan kanssa, on tulkittava siten, että kun pääasiassa kyseessä olevia tuotteita tuodaan maahan ja niitä myydään kuluttajalle, niiden merkinnöissä on ilmoitettava niiden alkuperämaana pelkästään Länsi-Sahara.

Oikeudenkäyntikulut

90 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) SEUT 207 artiklaa, tuontiin sovellettavasta yhteisestä järjestelmästä 11.3.2015 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/478 ja maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 992/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta 17.12.2013 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1308/2013

on tulkittava siten, että

jäsenvaltio ei voi niiden nojalla toteuttaa yksipuolisesti toimenpidettä, jolla kielletään sellaisten maataloustuotteiden tuonti, joiden merkinnät ovat järjestelmällisesti

alkuperämaan tai -alueen ilmoittamista koskevan unionin lainsäädännön vaatimusten vastaisia.

2) **Asetuksen N:o 1308/2013 76 artiklaa, luettuna yhdessä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan osalta 7.6.2011 annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 543/2011, sellaisena kuin se on muutettuna 21.6.2013 annetulla komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 594/2013, 3 artiklan 1 kohdan kanssa,**

on tulkittava siten, että

kun Länsi-Saharan alueella korjattuja Charentais-verkkomeloneja ja kirsikkatomaatteja tuodaan maahan ja niitä myydään kuluttajalle, niiden merkinnöissä on ilmoitettava niiden alkuperämaana pelkästään Länsi-Sahara.

Allekirjoitukset